
Fra: Helga Gilberg <helgagilberg@gmail.com>
Sendt: 4. november 2019 10:51
Til: !Postmottak OED
Emne: Høringssvar fornybar energiproduksjon til havs
Vedlegg: Havvind utalelse.odt; Havvind utalelse.doc

Kategorier: Rosa kategori

Dette høringssvaret mitt ble sendt 31.10.2019, men er blitt returnert fra Mail Delivery Subsystem med beskjed om at det oppsto problem ved levering av e-posten. Jeg sendte det derfor på nytt 02.11.2019, men fikk i dag på ny beskjed om at e-posten ikke kunne leveres. Etter telefonkontakt med departementet i dag er jeg blitt klar over at mottakeradressen jeg har brukt: «postmottak@oed.no» er feil. Jeg sender nå høringssvaret på nytt og håper at det trass forsinkelse vil bli tatt i betraktning.

Høringssvar til

Olje- og energidepartementets «Forslag til forskrift om fornybar energiproduksjon til havs»

«Faglig forum for norske havområder» la i mars 2019 fram en foreløpig versjon av «Særlige verdifulle og sårbare områder» - et faggrunnlag for revisjon og oppdatering av forvaltningsplanene for norske havområder: Barentshavet, Norskehavet og Nordsjøen/Skagerak. Den ferdige rapporten skal danne grunnlag når Regjeringen i 2020 legger saka fram for Stortinget.

I forordet heter det: « Forvaltningsplanene skal gi overordnede rammer for eksisterende og ny virksomhet i havområdene, og legge til rette for sameksistens mellom næringer innenfor rammen av en bærekraftig utvikling. Faglig forum for norske havområder og Den rådgivende gruppen for overvåking (Overvåkingsgruppen) er ansvarlige for å utarbeide det faglige grunnlaget. Det faglige grunnlaget blir utarbeidet som en serie med ulike rapporter hvor denne rapporten inngår.»

Med i arbeidet med rapportene er: Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet, Fiskeridirektoratet, Havforskningsinstituttet, Kartverket, Kystverket, Meteorologisk Institutt, Miljødirektoratet, Norges geologiske undersøkelse, Norges vassdrags- og energidirektorat, Norsk institutt for luftforskning, Norsk institutt for naturforskning, Norsk institutt for vannforskning, Norsk Polarinstitut, Oljedirektoratet, Petroleumstilsynet og Sjøfartsdirektoratet.

Det er bemerkelsesverdig at OED legger fram en plan for utbygging av vindkraft til havs før forvaltningsplanene for havområdene er ferdig behandlet. Like bemerkelsesverdig er det at NVE har utarbeidet planforslaget om vindkraft uten hensyn til arbeidet i et faglig forum NVE selv deltar i.

«Forslag til forskrift om fornybar energiproduksjon til havs» bygger på NVE sin strategiske konsekvensutredning om vindkraft til havs fra 2012. Seks år senere (2018) mener NVE at det ikke er noen vesentlige endringer i kunnskapsgrunnlaget for utbygging, og det hevder OED/NVE også nå i 2019. *Dette er både forbausende og urovekkende.*

Verdifulle og sårbare områder.

«Særlig verdifulle og sårbare områder (SVO) er områder som har vesentlig betydning for det biologiske mangfoldet og den biologiske produksjonen i havområdet, ofte også utenfor områdene selv.» heter det i framlegget fra «Faglig forum for norske havområder». Der står det videre:

«Informasjon om dagens verdi og/eller trusler og sårbarhet er hentet enten fra de øvrige underlagsrapportene, Havforskningsinstituttets Havforskningsrapport, andre typer rapporter, SEAPOP, Seatrack og MAREANO, og

diverse vitenskapelige publikasjoner. Det er laget egne delutredninger om isfylte farvann, med hovedvekt på iskantsonen, om polarfrontområdet, om

kystnære sjøfugl og om sjøfugl i åpent hav. Ofte er det imidlertid ikke spesifikk overvåking i et særlig verdifullt og sårbart område. Grunnlaget for beskrivelsen av de enkelte verdienes tilstand vil da ofte være den samme som for et større geografisk område.»

«Gjennomgangen i denne rapporten av omtalen av de verdifulle og sårbare områdene fra første gang de ble beskrevet har synliggjort behovet for en nøyere gjennomgang av årsak til verdi og sårbarhet for mange av områdene. Det er også behov for å klarlegge hvordan informasjon om disse områdene bør rapporteres i fremtiden. I grunnlagsmaterialet var flere av områdene omtalt på et relativt overordnet nivå, noe som har gjort oppfølgingen ekstra utfordrende. Mye av informasjonen som er brukt i vurdering av verdi og sårbarhet er heller ikke områdespesifikk, men gjelder for større geografiske områder, ofte for et helt havområde. Som en del av det fremtidige arbeidet med det faglige grunnlaget for forvaltningsplanene, vil Faglig forum derfor gjennomgå de enkelte områdene og vurdere behov knyttet til spesifisering av verdi og sårbarhet.»

«Det faglige grunnlaget viser at for seks av SVOene (SVO Svalbard, inkludert Bjørnøya, SVO Områdene ved Jan Mayen - Vesterisen, SVO Lofoten til Tromsøflaket, SVO Tromsøflaket, SVO Tromsøflaket til grensen mot Russland og SVO Mørebankene) så strekker beitearealene for pelagisk beitende sjøfugl seg utover grensene for disse SVOene. Fuglenes aksjonsradius fra kolonien varierer gjennom sesongen og fra år til år. Ulike arter ankommer også koloniene til ulik tid, men selv om det er en del variasjon, er det stort sett fugl i koloniene i nærmere et halvt år. Sannsynligvis er det også noe variasjon mellom sjøfuglkolonier, men per i dag er det ikke gode nok data til å gi differensierte råd for ulike kolonier. Det faglige grunnlaget viser også at områdene fra Vikna til og med verdensarvområdet Vega, samt områdene ut til og med SVO Sklinnabanken, er et svært viktig område for især de kystbundne sjøfuglene, som toppskarv, teist, sildemåke og storskarv, i Midt-Norge. Området har stor verdi både for hekkende sjøfugl, mytende ærfugl og overvintrende bestander av kystbundne sjøfugler, det har store tareskogforekomster og inkluderer UNESCO verdensarvområde. Det faglige grunnlaget viser også at det er viktige hekke-, myte-, og overvintringsområder for kystnære sjøfugl ned til Risør, dvs. i forlengelsen SVO Ytre Oslofjord.»

Bare disse utdragene fra framlegget til «Faglig forum for norske havområder» viser tydelig at det ikke går an å slå fast at kunnskapsgrunnlaget ikke er endret. Det viser tvert imot at man trenger å vite mer.

En studie fra Meteorologisk Institutt viser at vindturbiner tapper atmosfæren for energi og påvirker havstrømmene. Stor utbygging av vindturer kan dermed påvirke klimaet både i regionen og globalt.

En rekke utenlandske undersøkelser slår også fast at man i 2019 vet atskillig mer om hvordan vindturbiner til havs virker inn på livet i havet:

- Svenska Naturvårdsverket har utarbeidet en omfattende utredning om vindturbiner til havs. Den påviser bl.a. at høyfrekvent støy fra vindturbiner nært kysten påvirker hekkende fugl på land. Støyen sprer seg over mye større områder i sjøen enn på land. Støyen er dessuten avhengig av type sjøbunn og hvilken type turbin som velges.
- National Oceanic and Atmospheric Administration (NOAA) – vitenskapelig etat underlagt finansdepartementet i USA – slår fast at både lavfrekvent og høyfrekvent støy, samt magnetisme fra overføringskabler påvirker ikke bare hval og delfiner, men også krabbe, hummer, blekksprut og en rekke fiskearter.
- I Nederland har 80% av østersen dødd ut i et vindkraftområde i Nordsjøen. Det er gjort forsøk på å «gjennopplive» livet under vann, men man har ikke lyktes.
- Det samme har skjedd i Tasmania der store felt med skjell og muslinger er lagt øde.
- I England er man i gang med forsøk på å dokumentere hvor stor fugledød vindturbinanlegg til havs forårsaker.

Det er dessuten et tankekors at samtidig som det arbeides intenst i Norge for å få bukt med plastforøpling av havene, så vil slitasje av vindturbinvingene tilføre havet stadig mer mikro- og nanoplastavfall. Turbinhusene er fylt med olje og smurning, det trengs farlige kjemikalier for å ise av vingene, ved bygging vil frakt og oppsetting medføre utslipp og avfall – alt dette representerer stor forurensingsfare.

At vindkraftutbyggere jubler over storstilte planer for vindkraft til havs er forståelig. Av våre styrende myndigheter kreves det imidlertid grundighet, aktsomhet og uhildet vurdering av planer som legges fram. Både dette planforslaget og forslaget til rammeplan for vindkraft på land er skremmende i mangelen på hensyn til natur og biologisk mangfold. Krav om grundig kartlegging av hvordan natur, dyre- og fugleliv kan bli påvirket må foreligge i når planer og konsesjoner behandles. Det må stilles krav om at utbygger har en plan for håndtering av avfall og forurensning i tilknytning til vindkraftanlegg. Det må også stilles krav til at utbygger sikrer finansiering av fjerning/opprydding når vindkraftanlegget opphører.

Berkåk 31. oktober 2019

Helga Gilberg
Kroveien 3, 7391 Rennebu

Høringssvaret er lagt ved i to format.